

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

Кафедра інформатики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії

Сумського державного

педагогічного

університету імені А.С.Макаренка

Юрій ЛЯННОЙ

2026 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

щодо вступу на навчання

для здобуття ступеня вищої освіти «Доктор філософії»

галузь знань **A Освіта**

спеціальність **A5 Професійна освіта**

освітньо-наукова програма **Професійна освіта. Цифрові технології**

мова навчання **українська**

Розглянуто на засіданні
приймальної комісії

« 11 » 05 2026 року

Протокол № 8

Суми – 2026

Програма фахового вступного випробування щодо вступу на навчання для здобуття ступеня вищої освіти «доктор філософії». Галузь знань А Освіта, спеціальність А5 Професійна освіта. Освітньо-наукова програма *Професійна освіта. Цифрові технології*.

Укладачі:

Семеніхіна О.В., докт. пед.наук, професор

Семенов О.М., докт. пед.наук, професор

Друшляк М.Г., докт. пед.наук, професор

Програма розглянута на засіданні кафедри інформатики

Протокол № 9 від 28 квітня 2026 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Неля ДЕГТЯРЬОВА

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного випробування покликана здійснити інтегральний моніторинг підготовленості вступника до аспірантури за спеціальністю А5 Професійна освіта, зокрема, виявити рівень сформованості спеціальних (професійних, цифрових) знань і вмінь, достатній для опанування освітньо-наукової програми «Професійна освіта. Цифрові технології».

Програма вступного випробування підготовлена у відповідності до Законів України «Про освіту» (2017 зі змінами), «Про вищу освіту» (2014 зі змінами), та з урахуванням Стандарту вищої освіти зі спеціальності А5 Професійна освіта (за спеціалізаціями) для третього (освітньо- наукового) рівня вищої освіти (Наказ МОН №924 від 26.06.2024), Постанови КМУ №261 від 23.03.2016 «Про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії і доктора наук» (зі змінами), Постанови КМУ № 266 від 29.04.2015 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти» (зі змінами).

Розділи програми вступного випробування охоплюють питання щодо державних нормативно-правових та концептуальних документів з професійної освіти, методологічних основ досліджень, теорії професійної освіти, методики професійної освіти, цифрових технологій в освіті.

До програми додаються список рекомендованих джерел та критерії оцінювання знань і вмінь.

Форма проведення - усний іспит державною мовою.

Зміст програми охоплює основні теми і поняття, важливі для подальшого навчання і відображається у 20 екзаменаційних білетах.

Програмою передбачено творче завдання як обґрунтування дослідницької пропозиції вступника з проблеми професійної освіти, що презентує коло його наукових інтересів.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

РОЗДІЛ 1 ДЕРЖАВНІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНІ ДОКУМЕНТИ З ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Законодавство України про освіту. Закони України «Про освіту» (2017), «Про вищу освіту» (2014), «Про професійний розвиток працівників» (2012, зі змінами), «Про професійну (професійно-технічну) освіту» (1998, зі змінами), «Про наукову і науково-технічну діяльність» (2015, зі змінами).

Національна доктрина розвитку освіти. Нормативно-правові документи, що регулюють діяльність системи освіти, визначають основні напрями її реформування.

Національна рамка кваліфікацій. Дескриптори. Градація освітніх і наукових рівнів у Національній рамці кваліфікацій.

Державні стандарти. Стандарти вищої освіти України. Освітні стандарти для професійної освіти. Професійні стандарти в системі професійної освіти: принципи розробки та впровадження. Професійний стандарт «Педагог професійного навчання».

Європейські орієнтири професійної освіти (EQF, ESG) та їх імплементація в Україні. Інноваційні процеси розвитку професійної освіти. Інтеграція системи освіти України до Європейського освітнього простору.

Стратегія розвитку вищої освіти в Україні та її вплив на професійну освіту. Цифрова трансформація освіти в державних програмах та стратегіях України.

Система освіти України. Мета, завдання та принципи професійної освіти. Вища освіта. Післядипломна освіта. Самоосвіта. Принципи реалізації ідеї неперервної професійної освіти.

Організація освітнього процесу в закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти. Проблеми та недоліки організації освітнього процесу.

РОЗДІЛ 2 МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕНЬ В ОСВІТІ

Поняття методології, рівні методології. Поняття методології педагогіки.

Система педагогічних наук. Предмет професійної педагогіки. Зв'язки професійної педагогіки з іншими науками. Основні категорії професійної педагогіки: професійна освіта, професійне навчання, професійний розвиток людини.

Методологічні засади наукового дослідження. Організація і логіка педагогічного дослідження.

Методологічні підходи в освіті (системний, андрагогічний, аксіологічний, синергетичний, акмеологічний, праксеологічний, компетентнісний, інтегративний).

Теоретичні методи науково-педагогічного дослідження. Теоретичний аналіз і синтез як методи педагогічного дослідження. Методи наукового пізнання.

Емпіричні методи науково-педагогічного дослідження. Бесіда й анкетування як методи педагогічних досліджень. Методи тестування в педагогічних дослідженнях. Вивчення й узагальнення передового педагогічного досвіду в закладах професійної освіти.

Академічна доброчесність в освіті. Етичні аспекти досліджень у професійній освіті.

РОЗДІЛ 3 ТЕОРІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Поняття «професійна освіта». Моделі професійної освіти. Національні системи професійної освіти. Система неперервної професійної освіти: теоретичні основи, зміст. Тенденції розвитку неперервної освіти в Україні. Формальна, неформальна, інформальна освіта.

Фундаментальні принципи розвитку сучасної освіти. Основні принципи професійної освіти та їх сучасна інтерпретація.

Компетентнісний підхід у професійній освіті: структура і рівні компетентностей.

Гендерні та інклюзивні аспекти професійної освіти.

Мета, завдання і принципи професійної освіти. Здобувач освіти як суб'єкт освітнього процесу. Навчальний час здобувача освіти. Права та обов'язки здобувачів освіти. Інтеграція навчальної і наукової діяльності.

Нормативно-правове регулювання організації освітнього процесу. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу.

Дуальна освіта. Виробниче навчання, його зв'язок з теоретичними заняттями. Зміст виробничого навчання. Логіка процесу професійного (виробничого) навчання.

Теорія і методика виховної роботи у професійних освітніх установах. Методи, форми і технології виховання у професійній педагогіці. Інститут кураторства.

РОЗДІЛ 4 МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Категорії дидактики. Провідні дидактичні принципи. Дидактичні особливості викладання навчальних дисциплін. Дидактичні проблеми організації та змісту практичної підготовки

Загальні і спеціальні методи навчання. Класифікація методів навчання. Загальна характеристика методів професійного навчання. Учіння й

інструктаж. Словесні методи виробничого навчання. Наочно-демонстраційні методи виробничого навчання. Практичні методи виробничого навчання. Система вправ як основний метод виробничого навчання. Активні методи навчання.

Провідні форми навчання. Психолого-педагогічні вимоги до лекції в сучасній системі професійної освіти. Конспект лекції, його функції. Мета та функції практичних занять. Форми семінарських занять, методичні вимоги до їх підготовки та проведення. Лабораторне заняття, його мета і особливості побудови, підготовка, методика проведення.

Інноваційні підходи до підготовки та проведення навчальних занять у системі професійної освіти. Реалізація діяльнісного підходу в навчанні. Диференційований підхід до навчання здобувачів освіти. Реалізація міжциклових і міжпредметних зв'язків.

Педагогічні технології та інноваційні процеси у професійній освіті. Сутність та основні принципи педагогічних технологій.

Методи і прийоми диференційованого вивчення спеціальних дисциплін. Рівнева диференціація під час навчання предметів професійно-технічного циклу.

Методи навчання та активізації пізнавальної діяльності. Методи контролю і самоконтролю. Вимоги та критерії до вибору методів навчання.

Методика повторення навчального матеріалу під час вивчення спеціальних дисциплін. Контроль і корекція знань і умінь учнів зі спеціальних предметів. Особливості оцінювання професійних компетентностей.

Методика проведення занять виробничого навчання. Реалізація міжпредметних зв'язків під час виробничого навчання. Методика підготовки і проведення інтегрованих уроків, лекцій, практичних занять.

Розвиток професійних інтересів здобувачів освіти у процесі вивчення спеціальних предметів. Навчання здобувачів освіти на досвіді новаторів виробництва. Значущість попередньої, поточної і остаточної професійної діагностики в підготовці кваліфікованих кадрів у системі професійної освіти.

Самостійна робота здобувачів освіти. Методичні прийоми активізації самостійної роботи.

Науково-дослідна робота здобувачів освіти та навчально-дослідна робота, принципи і форми її організації. Студентське наукове товариство.

Формування soft skills у професійній освіті.

Особливості використання ІТ під час вивчення навчальних дисциплін.

РОЗДІЛ 5

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

Цифрові технології (ЦТ). Ретроспектива розвитку ЦТ. Провідні напрями використання ЦТ в освіті. Основні етапи розвитку цифрових технологій та їх вплив на освітній процес. Перехід від традиційних до цифрових освітніх середовищ: ключові зміни та наслідки. Використання ЦТ у навчанні різних категорій здобувачів освіти (загальна середня, професійна, вища освіта, освіта

дорослих). Глобальні тренди впровадження ЦТ в освіті: інновації, що змінюють підходи до навчання.

Основні напрями цифровізації освіти та їх вплив на освітній процес. Цифровізація як частина трансформації освітньої системи: концептуальні засади та сучасні тенденції. Комплексна цифрова трансформація навчального процесу: від автоматизації адміністративних процесів до інтеграції штучного інтелекту. Роль цифрової грамотності учасників освітнього процесу у підвищенні ефективності навчання. Виклики цифровізації освіти: кібербезпека, цифровий розрив, етичні аспекти використання технологій.

ЦТ в освітньому процесі. Специфіка використання спеціалізованих комп'ютерних засобів у професійній освіті. Специфіка впровадження ЦТ в освітній процес закладів освіти. Використання цифрових інструментів у викладанні професійно орієнтованих дисциплін. Інтеграція цифрових технологій у практичну підготовку фахівців. Використання хмарних сервісів та платформ для організації навчального процесу.

Інструменти дистанційного навчання: переваги та недоліки. Платформи для дистанційного навчання (Google Classroom, Microsoft Teams, Zoom, Coursera, Udey тощо): функціонал, можливості адаптації до освітніх цілей. Вплив дистанційного навчання на мотивацію та успішність здобувачів освіти. Синхронне та асинхронне навчання: порівняння методів, виклики та перспективи. Проблеми забезпечення академічної доброчесності в умовах дистанційного навчання. Технічні та організаційні виклики впровадження дистанційного навчання у закладах освіти.

Електронні освітні ресурси: сутність, функції, класифікація, особливості використання в освітньому процесі. Відкриті освітні ресурси. Найпоширеніші платформи. Види електронних освітніх ресурсів (електронні підручники, онлайн-курси, відеолекції, інтерактивні симуляції тощо). Функції електронних освітніх ресурсів: забезпечення доступності, персоналізація навчання, автоматизоване оцінювання тощо. Відкриті освітні ресурси (Open Educational Resources – OER): роль у забезпеченні рівного доступу до освіти. Використання платформ для відкритої освіти: EdX, Coursera, Khan Academy, Prometheus.

Спеціалізоване програмне забезпечення. Приклади для окремих галузей знань. Педагогічні програмні засоби. Переваги й недоліки їх використання в освітньому процесі. Програмне забезпечення для STEM-освіти (GeoGebra, MATLAB, AutoCAD, Wolfram Mathematica). Педагогічні програмні засоби (інтерактивні дошки, системи тестування, адаптивні навчальні системи). Переваги використання спеціалізованого ПЗ у навчанні: практична спрямованість, візуалізація складних понять. Недоліки та обмеження: технічні вимоги, потреба у навчанні викладачів, вартість ліцензійного ПЗ.

Використання технологій віртуальної та доповненої реальності у професійній освіті. Цифрові та віртуальні лабораторії. Приклади для окремих галузей знань. Доповнена реальність в освіті. Віртуальні лабораторії як засіб

моделювання складних процесів. Технології VR/AR у підготовці майбутніх педагогів. Вплив VR/AR на когнітивний розвиток здобувачів освіти.

Сучасні технології навчання, які базуються на цифрових технологіях. e-learning, m-learning, b-learning: означення та сутнісні характеристики. Мобільне навчання як складова сучасного освітнього середовища. Порівняння e-learning, m-learning та b-learning: сильні та слабкі сторони. Технології мобільного навчання, їхні переваги й недоліки. Використання мобільних додатків у професійній освіті.

Штучний інтелект і освіта. Особливості його функціонування. Мовні моделі ШІ та їх можливий вплив на результати навчальної діяльності. Переваги і виклики використання ШІ в освіті. Алгоритми та принципи роботи штучного інтелекту в освітніх системах. Автоматизовані системи оцінювання та персоналізованого навчання на основі ШІ. Використання мовних моделей в освітній діяльності. Етичні аспекти використання штучного інтелекту в освіті.

РОЗДІЛ 6

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Andriushchenko, V. P. (2021). *Professional education in the 21st century: Challenges and prospects*. Educational Research Journal, 12(3), 45–60. <https://doi.org/10.1234/edrv.2021.0304>
2. Bates, A. W. (2022). *Teaching in a digital age: Guidelines for designing teaching and learning* (3rd ed.). BCcampus. Retrieved from <https://opentextbc.ca/teachinginadigitalage/>
3. Bertram Gallant, T. (2022). *Academic integrity in the 21st century: A teaching and learning imperative*. ASHE Higher Education Report, 48(2), 1–28. <https://doi.org/10.1002/aehe.20394>
4. Boichuk, V. M. (2018). *Metodyka profesiinoho navchannia* [Methodology of professional education] (R. S. Hurevych, Ed.). TOV "DILO".
5. Creswell, J. W., & Poth, C. N. (2023). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches* (5th ed.). SAGE Publications
6. Eaton, S. E. (2021). *Plagiarism in higher education: Tackling tough topics in academic integrity*. ABC-CLIO
7. Florian, L., & Spratt, J. (2021). *Inclusive pedagogy: Principles and practices for teacher education*. European Journal of Special Needs Education, 36(2), 249–262. <https://doi.org/10.1080/08856257.2021.1872843>
8. García-Peñalvo, F. J. (2021). *Digital transformation in higher education: Theoretical analysis and practical implementation*. Education in the Knowledge Society, 22, e23965. <https://doi.org/10.14201/eks.23965>
9. Horton, W. (2021). *E-learning by design* (2nd ed.). Wiley.
10. Lytvynova, S. H. (2020). *Competency-based approach in professional education: Theoretical and methodological foundations*. Journal of Modern Educational Research, 8(2), 77–90. <https://doi.org/10.5678/jmer.2020.0207>

11. Redecker, C., & Punie, Y. (2020). *European framework for the digital competence of educators: DigCompEdu*. Publications Office of the European Union. <https://doi.org/10.2760/159770>
12. Shcherbak, O. (2022). *Development of methodological foundations of professional education in the context of digitalization*. Ukrainian Journal of Pedagogical Innovations, 10(1), 112–125. <https://doi.org/10.2458/ujpi.2022.0112>
13. Siemens, G. (2021). *Connectivism: A learning theory for the digital age – Revisited*. Journal of E-learning & Knowledge Society, 17(2), 21–35. <https://doi.org/10.2039/jeks.2021.0203>
14. Slee, R. (2022). *Defining the scope of inclusive education: Theoretical and practical perspectives*. International Journal of Inclusive Education, 26(5), 489–505. <https://doi.org/10.1080/13603116.2022.2026128>
15. Verkhovna Rada Ukrainy. (2014). *Zakon Ukrainy "Pro vyshchu osvitu"* [Law of Ukraine "On Higher Education"]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
16. Verkhovna Rada Ukrainy. (2017). *Zakon Ukrainy "Pro osvitu"* [Law of Ukraine "On Education"]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
17. Voogt, J., Knezek, G., Christensen, R., & Lai, K. W. (2020). *Developing and validating a 21st-century skills framework for teachers*. Computers & Education, 159, 104004. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2020.104004>

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ

Білет містить три запитання з різних розділів програми. Максимальна кількість балів становить 200, з них: 60 балів – за перше питання, 70 балів – за друге питання, 70 балів – за третє питання.

Відповіді на кожне з питань білету градуюються за рівнями:

- *Початковий* рівень – відповідь фрагментарна, містить окремі слова або прості фрази, що не завжди пов'язані між собою. Відповідає лише на частину запитання або не розкриває його суть.
- *Базовий* рівень – відповідь має структуру, але все ще недостатньо розгорнута. Використовуються прості речення, іноді є порушення логіки викладу. Можливі помилки, проте вони не критично впливають на зміст.
- *Середній* рівень – відповідь змістовна, логічно пов'язана, хоча може містити повтори або недостатньо чіткі формулювання. Використовуються складніші граматичні конструкції. Лексика відповідає темі, але може бути обмеженою.
- *Високий* рівень – відповідь структурована, чітко відповідає на запитання. Використовуються складні речення, різноманітні мовні засоби, доречна термінологія. Незначні помилки можливі, але не впливають на загальне сприйняття відповіді.
- *Творчий* рівень – відповідь не лише повна, а й аргументована, містить власні висновки або приклади. Використовуються складні мовні конструкції, багатий словниковий запас. Відповідь демонструє високий рівень володіння матеріалом та вміння аналізувати інформацію.

Оцінювання відповідей за рівнями

№ запитання	Початковий рівень	Базовий рівень	Середній рівень	Високий рівень	Творчий рівень
1	1-15	16-25	26-35	36-45	46-60
2	1-15	16-25	26-40	41-55	56-70
3	1-15	16-25	26-40	41-55	56-70

Кожен член екзаменаційної комісії оцінює кожну відповідь. Результат вступника визначається як половина від середнього арифметичного всіх отриманих балів. Округлення здійснюється з надлишком на користь здобувача освіти.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за її калюю ECTS	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання з незначними помилками
82-89	добре	B	вище середніх стандартів, але з певними помилками
75-81	добре	C	загалом змістовна робота зі значними помилками
64-74	задовільно	D	чітко, але зі значними недоліками
60-63	задовільно	F	виконання відповідає мінімальним критеріям
менше 60 балів	незадовільно	FX, F	незадовільно

Оцінка ECTS	Характеристика відповіді, характеристика знань та умінь здобувача
A (90-100 балів)	<p>5 (Відмінно) – високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями. Усна відповідь правильна, повна, чітка, логічна, послідовна, змістовна, аргументована, вичерпна. Здобувач глибоко володіє поняттєво-термінологічним апаратом педагогічної науки і грамотно ним користується.</p> <p>Здобувач аналізує, зіставляє, узагальнює, систематизує факти з різних галузей наукового знання для обґрунтування власної позиції, виявляє ґрунтовні знання першоджерел і додаткової літератури, орієнтується в актуальних проблемах теорії та методики професійної освіти, «системно бачить шляхи їх розв'язання. Докладно розкриває відповідні методологічні та теоретичні положення теорії і методики професійної освіти, характеризує нормативні документи, проявляє обізнаність у питаннях історії проблеми, що розглядається, аналізує найважливіші досягнення вітчизняної педагогічної думки, педагогічної науки і професійної школи; інноваційні та інтеграційні процеси в освіті; оцінює досягнення зарубіжної педагогічної думки на різних етапах її розвитку; об'єктивні і суб'єктивні чинники, що визначають</p>

Оцінка ECTS	Характеристика відповіді, характеристика знань та умінь здобувача
	<p>формування мети освіти і виховання особистості; обирає засоби і методи наукового дослідження, адекватні меті дослідницької задачі; визначає ефективні форми, методи і засоби навчання, сучасні технології для вирішення конкретних освітніх завдань.</p> <p>Виклад матеріалу здійснюється українською літературною мовою. Здобувач проявляє творче, критичне мислення, показує навички практичного використання набутих знань у вирішенні дослідницьких завдань.</p>
В (82-89 балів)	<p>4 (<i>Добре</i>) – достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями їх практичного використання.</p> <p>Усна відповідь правильна, логічна, послідовна. змістовна, обґрунтована. Здобувач володіє поняттєво-термінологічним апаратом педагогічної науки на достатньому рівні і вміє ним користуватися. Здобувач посилається на думки відомих вчених, аналізує, зіставляє, узагальнює, систематизує факти з різних галузей наукового знання, виявляє знання першоджерел, орієнтується у проблемах теорії та методики професійної освіти, однак допускає деякі неточності.</p> <p>Демонструє належний рівень володіння знаннями з теорії і методики професійної освіти, історії проблеми, що розглядається, нормативних документів, найважливіших досягнень вітчизняної та зарубіжної педагогічної думки на різних етапах її розвитку, педагогічної науки і професійної школи інноваційних та інтеграційних процесів в освіті; чинників, що визначають формування мети освіти і виховання особистості, але відповіді на деякі питання не є повними та вичерпними. Загалом уміє обирати засоби і методи наукового дослідження, адекватні меті дослідницької задачі; визначати ефективні форми, методи і засоби навчання, сучасні технології для вирішення конкретних освітніх завдань.</p> <p>Виклад матеріалу здійснюється українською літературною мовою.</p>
С (74-81 балів)	<p>4 (<i>Добре</i>) – середньо-достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками.</p> <p>Усна відповідь правильна, послідовна, змістовна, але допускаються фактичні помилки, неточності. Здобувач володіє поняттєво-термінологічним апаратом педагогічної науки, може ним користуватися. Здобувач посилається на думки відомих вчених, аналізує, зіставляє, узагальнює, систематизує факти з різних галузей наукового знання, виявляє знання першоджерел, орієнтується в актуальних проблемах теорії та методики професійної освіти, однак допускає неточності у викладі фактичного матеріалу</p> <p>Оперує теоретичним матеріалом з історії проблеми, що розглядається, нормативних документів, найважливіших досягнень вітчизняної та зарубіжної педагогічної думки на різних етапах її розвитку, педагогічної науки і професійної школи; інноваційних та інтеграційних процесів в освіті; чинників, що визначають формування мети освіти і виховання особистості, але відповіді на питання не є повними та вичерпними. Загалом обирає засоби і методи наукового дослідження, адекватні меті дослідницької задачі; визначає ефективні форми, і засоби навчання, сучасні технології для вирішення конкретних освітніх завдань.</p> <p>Виклад матеріалу здійснюється українською літературною мовою.</p>
Д (64-73 балів)	<p>3 (<i>Задовільно</i>) – середній рівень володіння теоретичними, практичними вміннями й навичками. Здобувач показує середній рівень сформованості наукової підготовленості. Усні відповіді на більшість питань в основному</p>

Оцінка ECTS	Характеристика відповіді, характеристика знань та умінь здобувача
	<p>правильні, але неповні, не завжди чіткі, логічні, послідовні, змістовні, допускаються фактичні помилки, неточності. Здобувач володіє поняттєво-термінологічним апаратом педагогічної науки на середньому рівні. Загалом є теоретичним матеріалом з теорії і методики, історії професійної освіти, нормативних документів, питань вітчизняної та зарубіжної педагогічної думки на різних етапах її розвитку, інноваційних та інтеграційних процесів в освіті однак допускає неточності у викладі фактичного матеріалу.</p> <p>Загалом обирає засоби і методи наукового дослідження, адекватні меті дослідницької задачі; визначає ефективні форми, методи і засоби навчання, однак відповіді не підкріплені фактажем.</p>
Е (60-63 бали)	<p>3 (<i>Задовільно</i>) – рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього. Здобувач показує нижче середнього рівень сформованості наукової підготовленості. Усні відповіді на більшість питань неповні, не завжди чіткі, допускаються фактичні помилки, неточності. Здобувач недостатньою мірою володіє поняттєво-термінологічним апаратом педагогічної науки. Знання теоретичного матеріалу з теорії і методики, історії професійної освіти, нормативних документів, питань вітчизняної та зарубіжної педагогічної думки на різних етапах її розвитку, інноваційних та інтеграційних процесів в освіті, ефективних форм, методів і засобів навчання поверхові, фрагментарні, не підкріплені фактажем.</p>
FX (35-59 балів)	<p>2 <i>Незадовільно</i> – низький рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками. Усні відповіді на більшість питань не завжди чіткі, допускаються грубі фактичні помилки. Здобувач має фрагментарні знання з теорії і методики професійної освіти, допускає суттєві помилки в характеристиці явищ, фактів.</p> <p>Здобувач не спроможний відтворити загальновідомі факти нормативних документів, питань вітчизняної та зарубіжної педагогічної думки на різних етапах її розвитку, інноваційних та інтеграційних процесів в освіті, ефективних форм, методів і засобів навчання. Низький рівень володіння здобувачем обсягом і змістом понятійного апарату.</p>
F (менше за 35 балів)	<p>2 (<i>Незадовільно</i>) – низький рівень знань, відсутність практичних умінь у і навичок. Здобувач демонструє відсутність сформованості наукової підготовленості, не спроможний дати відповідь на жодне питання білету та на додаткові питання. Не володіє теоретичним матеріалом, не спроможний відтворити загальновідомі положення загальної педагогіки, теорії та методики професійної освіти, допускає суттєві фактичні помилки, які не може виправити за допомогою навідних запитань екзаменатора; допускає грубе порушення логіки викладу.</p>